

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum I. Qui in vivorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

praefrancum hinc 3. nam actus electionis, & praesentationis in eum tendit, qui jus non habet, ideoque est species donationis, seu donationis gratuita; at verò commendare beneficia (altem ad tempus, donec Episcopus electus, & confirmatus sit, Capitulum non prohibetur, cum sit actus quidam jurisdictionis, seu administrationis necessariae. Ita Joann. And. in c. 2. n. 3. hoc tit. Francus hic in fine. Videri potest idem Francus in c. unico, de majoritate, & obedientia in sexto.

2. Notandum secundò. Aliud est praesentati admissio, & aliud institutio. Ita Gl. hic communiter recepta. Diversimodè tamen Doctores id explicant. Nam Joannes Monachus, & Andreas hic tradunt, nomine admissionis intelligi receptionem, seu approbationem, tituli que traditionem; nomine autem institutionis intelligunt corporalem in beneficium introductionem: quo sensu videtur etiam loqui Trid. sess. 7. c. 13. de reformatione. At verò Archidiaconus, & Anhotanus not. 2. Francus n. 2.

ajunt, admittere aliud non esse, quam ad examen recipere; instituere autem, jus de titulum tribuere.

CAPITULUM II.

Si is.

PARAPHRASIS.

Si Patronus ad beneficium parochiale vocans Clericum praesentet, qui in sacris Ordinibus non est, is repelli non debet, dummodo alioquin idoneus sit, & intra annum Sacerdos fieri possit.

Notandum. Clericus in minoribus ad parochiale beneficium promoveri potest, dummodo intra annum sacerdotium suscipere queat. Consentit c. licet 24. de electione in sexto. c. praeterea 3. de elec. & qualitate &c. & dixi de hoc in c. cum cunctis 7. §. inferiora: de electione. Necessarium tamen est, ut vigesimum quartam aetatis annum compleverit juxta cit. c. licet, & cit. c. cum in cunctis. & notant hic Dominicus & Francus n. 1.

TITULUS VIII.

DE CONCESSIONE PRÆBENDÆ, ET ECCLESIAE NON VACANTIS.

hic titulus ideo hoc in loco ponitur, ut intelligatur Ecclesiasticorum beneficiorum collationem, institutionem, & uno verbo concessionem faciendam non esse, nisi cum ea vacant.

CAPITULUM I.

Qui in vivorum.

PARAPHRASIS.

Qui in locum Sacerdotum adhuc viventium se substitui permiserunt, ab Ecclesiastica communione removendi sunt.

Ita ex Gelasio Papâ refertur. Paululiter decreverat Gregorius I. Pont. in Epistola ad Natalem Salonitanum Episcopum, relatus à Gratiano cap. 40. cap. 7. q. 1. Eum, qui contra justitiam in Archidiaconatum alterius se provehit, consensit, ab ejusmodi Archidiaconatus honore deponimus; qui si ulterius in loco eodem ministrare presumpserit, se participatione communionis laicæ noverit esse privatum.

SUMMARIUM.

Non potest beneficium, quod unius est, si nondum vacet, alteri conferri, ut collatio non tantum irrita sit, sed

panam etiam excommunicationis, & inhabilitatis ad hoc beneficium incurrat, qui se institui permisit.

Notandum. Beneficium, quod unius est, non potest alteri conferri, cum duo idem beneficium habere non possint, c. tua. 20. de præbendis. Quare electio, collatio, vel institutio in beneficio non vacante, irrita est, consequenter institutus, seu provisus removeri debet; imò in pœnam, si scierit se institui fecit, puniri potest, ita, ut ipsi participatio Corporis & Sanguinis Christi secundum antiquos Canones ad tempus interdiciatur, juxta c. Inprimis 7. c. 2. q. 1. & dixi de hoc in lib. 5. tra. 5. c. 7. n. 3. Addit Abbas hic n. 4. quòd is, qui in beneficium non vacans scienter se institui permisit, non possit illud deinde impetrare, si vacet, nisi suam intrusionem, seu sacris Canonibus reprobam institutionem, atque inde contractam inhabilitatem expellerit, argum. c. super litteris 20. & c. postulasti 27. de rescriptis, ubi videri pollunt, quæ ibi docui, & in lib. 1. tra. 4. c. 12. n. 19.

CAPITVLVM II.

Nulla.

PARAPHRASIS.

Ecclesiæ ministeria, beneficia, & Ecclesiæ, antequam vacent, nemini vel conferri, vel promitti possunt, ne desiderare quis mortem proximi videatur, in cujus locum, & beneficium se credit successurum: cum enim in ipsis etiam gentiliū legibus successio pactio, vivente eo, cui succedendum, damnata sit, multò magis turpe, & non tolerandum censeri debet, si in Ecclesia parochiali futuræ successio expectatio locum aliquem habeat. Cum autem Ecclesiasticis præbendas, & officia quælibet in Ecclesia aliqua vacare contigerit, non diu maneant in suspenso, sed intra 6. menses personis ad hoc idoneis conferantur. Quòd si Episcopus, quando ad

eum collatio spectat, intra dictum tempus conferre intermiserit, ad Capitulum collatio ea vice devolvatur; sin autem ad Capitulum collatio pertineat, & intra tempus semestris conferre neglexerit, Episcopus, cum religiosorum seu Deuntimentium virorum consilio conferat. Sin autem utriusque neglexerint, Metropolitanus sine ipsorum contradictione conferre debet. Ita Concilium generale Lateran. sub Alex. III. c. 8.

SUMMARIUM.

1. Gratia expectativa sacris Canonibus adversantur.
2. Sicuti pactum, seu promissio de hereditate viventis non valet (nisi sub certis limitationibus) ita nec promissio beneficii non vacantis.
3. Debent tamen beneficia, si vacent, intra sex menses conferri, ad cavendam devolutionem (nisi circa certam quædam beneficia aliter statuantur) ita ut mora purgari non possit.

Notandum primum. Gratiæ expectativæ, seu promissiones beneficiorum, dignitatum, & prælaturarum nondum vacantium sacris Canonibus adversantur. Contentit c. constitutus II. infra hoc tit. Trid. concilium sess. 24. cap. 19. de reformatione. & dixi de hac re l. 1. tra. 4. c. 10. n. 1. At verò beneficii vacantis collatio ab eo, qui conferendi jus habet, promitti potest; quia per talem promissionem non acquiritur jus in re, idè si alteri postea re ipsa conferatur beneficium, quamvis contra promissionem priorem, collatio valida censeri debet, argum. l. quoties 15. de rei vindicatione. & c. sicut 22. de sponsalibus, ubi dicitur, quòd sponsalia de futuro solvantur per sponsalia de præsentente.

Notandum secundum. Pactum, seu promissio facta de hereditate viventis non valet, tanquam, quæ bonis moribus repugnat. l. donari 29. §. donationem ff. de donationibus. & l. ult. c. de pactis, ubi dicitur